

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.7.2022 г.
C(2022) 5342 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

**Изменение на Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи в
подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Изменение на Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1. На 23 март 2022 г. Комисията прие Временната рамка при кризи.
2. Целта на Временната рамка при кризи е да се даде възможност на държавите членки да преодолеят недостига на ликвидност, пред който са изправени предприятията, засегнати пряко или непряко от сериозните затруднения в икономиката, причинени от руската военна агресия срещу Украйна, ограничителните мерки (санкции), наложени от Съюза или от неговите международни партньори, и икономическите контрамерки, предприети например от Русия.
3. Комисията счита, че е необходимо да се адаптират мерките, определени във Временната рамка при кризи, с оглед на продължителната военна агресия от страна на Русия и утежняващите преки и непреки последици за икономиката на Съюза като цяло и за икономиките на всички държави членки.
4. Комисията се консултира с държавите членки относно техните виждания по отношение на конкретните нужди, които трябва да бъдат разгледани с оглед на шестия пакет от санкции¹, усилията за намаляване на зависимостта от руския нефт и целите на плана REPowerEU².

---

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/876 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на член 8а, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 765/2006 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 1); Регламент (ЕС) 2022/877 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 765/2006 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 11); Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/878 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 15); Регламент (ЕС) 2022/879 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 53). Регламент (ЕС) 2022/880 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 75); Решение за изпълнение (ОВППС) 2022/881 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 77); Решение (ОВППС) 2022/882 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 88); Решение (ОВППС) 2022/883 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 92); Решение (ОВППС) 2022/884 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 128); Решение (ОВППС) 2022/885 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 139).

² COM/2022/230 final, 18.5.2022 г.

5. Първо, Комисията счита, че максималните размери на помощта съгласно раздел 2.1 от Временната рамка при кризи следва да бъдат увеличени, за да се отговори на продължаващите икономически сътресения и утежняващите макроикономически последици от допълнителното и продължително увеличаване на разходите за енергия, влошаването на недостига на доставките на газ и несигурността относно бъдещата му наличност, както и преките и непреките последици от допълнителните санкции, приети от Съюза или от неговите международни партньори.
6. Второ, Комисията счита, че в раздел 2.4 от Временната рамка при кризи са необходими някои корекции, за да се подобри ефективното ѝ прилагане. Освен това Комисията счита, че подпомагането, предоставено по този раздел, следва да бъде ограничено, за да се избегнат стимули за увеличаване на потреблението на енергия и газ, което би утежило настоящия недостиг на газ.
7. Трето, Комисията счита, че може да се наложи държавите членки да предприемат допълнителни мерки в съответствие с плана REPowerEU за ускоряване или улесняване на инвестициите във възобновяеми енергийни източници (слънчева, вятърна и геотермална енергия), биогаз и биометан от органични отпадъци и остатъци, водород от възобновяеми източници, съхранение и възобновяема топлинна енергия.
8. Четвърто, Комисията счита, че може да се наложи държавите членки да предприемат допълнителни мерки за ускоряване на диверсификацията на енергийните доставки и за намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива чрез подкрепа за мерките за декарбонизация.
9. С оглед на гореизложеното Комисията счита, че освен мерките за помощ, разрешени съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, и съществуващите възможности съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, от съществено значение е също така да се ускори разгръщането на енергията от възобновяеми източници, съхранението и възобновяемата топлинна енергия, за да се изпълни планът REPowerEU и да се декарбонизират промишлените производствени процеси чрез електрификация и/или използване на водород от възобновяеми източници и някои видове водород от електролиза на вода и мерки за енергийна ефективност. С оглед на това в настоящото съобщение се определят условията, при които Комисията ще счита такива мерки за съвместими с вътрешния пазар съгласно член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС. За тази цел във Временната рамка при кризи ще бъдат въведени два нови раздела (раздели 2.5 и 2.6).
10. Освен предложените изменения Комисията припомня, че държавите членки могат да предоставят помощ за покриване на нуждите от ликвидност на предприятията, засегнати от настоящата криза, съгласно съществуващите раздели 2.1, 2.2 и 2.3 от Временната рамка при кризи. Инвестиционните разходи, като например производствено оборудване или материали, необходими за изпълнението на целите на REPowerEU, могат да бъдат подкрепени със субсидирани заеми или гаранции съгласно раздели 2.2 и 2.3 от Временната рамка при кризи.

2. ИЗМЕНЕНИЯ НА ВРЕМЕННАТА РАМКА ПРИ КРИЗИ

11. Комисията ще прилага следните изменения на Временната рамка при кризи, считано от 20 юли 2022 г.

12. Въвежда се точка 14а:

„14а. На 3 юни 2022 г. Съветът прие шести пакет от санкции* с оглед на продължаващата военна агресия на Русия срещу Украйна, подкрепата на Беларус за нея и докладваните жестокости, извършени от руските въоръжени сили. Пакетът съдържа: 1) забрана за внос от Русия на суров нефт и рафинирани нефтопродукти, с ограничени изключения; 2) забрана за още три руски банки и една беларуска банка да използват системата SWIFT; и 3) спиране на излъчването в Съюза за още три руски държавни медии. Освен това Съюзът прие санкции срещу още 65 лица и 18 образувания. Те включват лицата, отговорни за жестокостите, извършени в Буча и Мариупол.

*Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/876 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на член 8а, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 765/2006 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 1); Регламент (ЕС) 2022/877 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 765/2006 относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 11); Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/878 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 15); Регламент (ЕС) 2022/879 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 53); Регламент (ЕС) 2022/880 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 269/2014 относно ограничителни мерки по отношение на действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 75); Решение за изпълнение (ОВППС) 2022/881 на Съвета от 3 юни 2022 г. за прилагане на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 77); Решение (ОВППС) 2022/882 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2012/642/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Беларус и участието на Беларус в руската агресия срещу Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 88); Решение (ОВППС) 2022/883 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 92); Решение (ОВППС) 2022/884 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/512/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 128); Решение (ОВППС) 2022/885 на Съвета от 3 юни 2022 г. за изменение на Решение 2014/145/ОВППС относно ограничителни мерки във връзка с действия, подкопаващи или застрашаващи териториалната цялост, суверенитета и независимостта на Украйна (ОВ L 153, 3.6.2022 г., стр. 139).“

13. Точка 19 се заменя със следното:

„19. В Съобщението REPowerEU се съдържат допълнителни насоки и се описват нови действия за увеличаване на производството на зелена енергия, диверсифициране на доставките и намаляване на търсенето, включително подготвителни мерки за зимата на 2022—2023 г. Планът REPowerEU* включва мерки за намаляване на зависимостта на Съюза от руските изкопаеми горива

чрез ускоряване на екологичния преход, инвестиране в енергийна ефективност и диверсифициране на енергийните доставки. Ускоряването на екологичния преход ще намали емисиите и зависимостта от вносни изкопаеми горива и ще осигури защита срещу покачвания на цените. Високите цени на енергията отразяват и недостига на доставки в краткосрочен план, който допринася за общото ценово равнище. Следователно в краткосрочен план може да е необходима временна подкрепа, за да се подпомогнат предприятията, за които настоящата кризисна ситуация би имала особено тежки краткосрочни последици.

*COM/2022/230 final, 18.5.2022 г.“

14. Вмъква се следната точка 25а:

„25а. Щетите, причинени пряко от задължителните намаления на потреблението на природен газ, които може да е необходимо да бъдат наложени от държавите членки, могат да бъдат оценени съгласно член 107, параграф 2, буква б) от ДФЕС, при условие че няма свръхкомпенсация.

15. Вмъкват се следните точки 26а, 26б, 26в и 26г:

26а. Намаляването на доставките на газ в Съюза може също така да доведе до необходимост от стимулиране на доброволното намаляване на търсенето на природен газ. Когато държавите членки възнамеряват да въведат стимули за доброволно намаляване на търсенето на природен газ в контекста на настоящата криза, Комисията ще оцени тези мерки пряко съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС. Въпреки че за това ще е необходима оценка на всеки отделен случай, Комисията счита, че следните елементи са от особено значение:

- а) използването на състезателен процес, основан на прозрачни критерии, за договаряне на обеми за доброволно намаляване на търсенето;
- б) липсата на всякакви формални ограничения върху трансграничната търговия или потоци;
- в) ограничаването на съответните стимули за намаляване на търсенето в бъдеще, които надхвърлят тези, които бенефициерът би предприел независимо от мярката;
- г) незабавно намаляване на съвкупното крайно търсене на газ в съответната държава членка, като същевременно се избягва просто изместване на търсенето на природен газ.

26б. Държавите членки могат също така да обмислят мерки за стимулиране на запълването на газохранилищата, доколкото пазарът не предоставя стимули за това за идната зима. Когато държавите членки възнамеряват да въведат стимули за запълване на газохранилищата в контекста на настоящата криза, Комисията ще ги оцени пряко съгласно член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС*. Въпреки че за това ще е необходима оценка на всеки отделен случай, Комисията счита, че следните елементи са от особено значение:

- а) използването на състезателен процес, основан на прозрачни критерии за минимизиране на помощта;
- б) липсата на всякакви ограничения върху трансграничната търговия или потоци;
- в) наличието на предпазни мерки за избягване на свръхкомпенсация;
- г) спазването на задълженията и условията за запълване и стимулиране на съхранението на газ, посочени в членове 6а—6г от Регламент (ЕС) 2017/1938**, по-специално условията за мерките за подпомагане, посочени в член 6б, параграфи 2 и 3.

*Вж. Решение на Комисията SA.103012 (2022/NN) — Стимулираща мярка за съхранение на природен газ в газохранилището Bergermeer за следващия отоплителен период

**Изменен с Регламент (ЕС) № 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 г. (ОВ L 173, 30.6.2022 г., стр. 17).

26в. Комисията ще разглежда за всеки отделен случай възможната необходима, пропорционална и подходяща помощ в съответствие със Съобщението на Комисията „Сигурни доставки на газ за безопасна зима“* и националните планове за действие при извънредни ситуации в областта на сигурността на доставките на газ, с цел обновяване на съоръженията, които ще допринесат за замяната на газа преди следващата зима и за ограничен период от време с друго по-замърсяващо въглеродно гориво. Всяко такова алтернативно въглеродно гориво трябва да има възможно най-ниско съдържание на емисии, а помощта трябва да бъде предмет на усилия за енергийна ефективност и да се избягват блокиращи ефекти след кризата, в съответствие с целите на ЕС в областта на климата. Тези мерки могат да бъдат насочени както към превантивно намаляване на потреблението на газ, така и към реагиране на задължителните ограничения на потреблението на природен газ, освен ако те бъдат компенсирани по друг начин.

*COM(2022) 360/2, 20.7.2022 г.

26г. С оглед на предизвикателствата пред превоза на стоки до и от Украйна, Комисията ще разглежда за всеки отделен случай възможна помощ за застраховане или презастраховане по отношение на превоза на стоки до и от Украйна. Наред с друго, държавите членки ще трябва да докажат, че застраховането или презастраховането не е налично изобщо или е налично при ставки, които са значително по-високи, отколкото преди руското нашествие в Украйна.“

16. Точка 41, буква а) се заменя със следния текст:

„а. Общият размер на помощта не надхвърля 500 000 EUR на предприятие във всеки един момент.* Помощта може да бъде предоставена под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни и платежни предимства или под друга форма, като например подлежащи на възстановяване аванси, гаранции**, заеми*** и капитал, при условие че общата номинална стойност на тези мерки не надхвърля общия праг от 500 000 EUR на предприятие; всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, тоест преди облагане с данъци или други такси.

*Помощта, отпусната въз основа на схеми, одобрени съгласно настоящия раздел, която е била възстановена преди предоставянето на нова помощ съгласно настоящия раздел, няма да се взема предвид при определянето на това дали съответният таван е надвишен.

**Когато помощта се предоставя под формата на гаранции съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 47, буква з).

***Когато помощта се предоставя под формата на заеми съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 50, буква ж).“

17. Точка 42, буква а) се заменя със следния текст:

„а. общата помощ в нито един момент не надвишава 62 000 EUR на предприятие с дейност в първичното производство на селскостопански продукти и 75 000 EUR на предприятие с дейност в секторите на рибарството и аквакултурите; *помощта може да бъде предоставена под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни и платежни предимства или под друга форма, като например подлежащи на възстановяване аванси, гаранции**, заеми*** и капитал, при условие че общата номинална стойност на тези мерки не надхвърля общия съответен праг от 62 000 EUR или 75 000 EUR на предприятие; всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, тоест преди облагане с данъци или други такси;

*Помощта, отпусната въз основа на схеми, одобрени съгласно настоящия раздел, която е била възстановена преди предоставянето на нова помощ съгласно настоящия раздел, не трябва да се взема предвид при определянето на това дали съответният таван е надвишен.

**Когато помощта се предоставя под формата на гаранции съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 47, буква з).

***Когато помощта се предоставя под формата на заеми съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 50, буква ж).“

18. Точка 43 се заменя със следното:

„Когато предприятие извършва дейност в няколко сектора, за които се прилагат различни максимални размери в съответствие с точка 41, буква а) и точка 42, буква а), съответната държава членка трябва да гарантира чрез подходящи средства, като например осчетоводяване по отделни сметки, че за всяка от тези дейности се спазва съответният таван, както и че общият максимален размер от 500 000 EUR на предприятие не е надвишен. Когато предприятие извършва дейност изключително в секторите, за които се прилага точка 42, буква а), общият максимален размер от 75 000 EUR на предприятие не следва да се надвишава.“

19. В точка 45 се вмъква следната бележка под линия:

„*За целите на настоящия раздел понятието „публични гаранции по заеми“ обхваща и гаранциите по някои факторинг продукти, а именно гаранции по факторинг с регрес и реверсивен факторинг, когато факторът има право на регресен иск срещу купувача. Допустимите продукти за реверсивен факторинг трябва да бъдат ограничени до продукти, които се използват само след като продавачът вече е изпълнил своята част от сделката, т.е. продуктът или услугата са доставени. Финансовият лизинг е обхванат и от понятието „публични гаранции по заеми“.“

20. В точка 47, буква д), подточка i) се вмъква следната бележка под линия:

„*Когато бенефициерите на мярката са новосъздадени предприятия, които нямат три приключени годишни счетоводни отчета, приложимият таван, посочен в точка 47, буква д), подточка i), ще се изчислява въз основа на продължителността на съществуване на предприятието към момента на подаване на заявлението за помощ от предприятието.“

21. В точка 47, буква д), подточка ii) под се вмъква следната бележка под линия:

„*Когато бенефициерите на мярката са новосъздадени предприятия, които нямат записи за целия последен период от дванадесет месеца, приложимият таван, посочен в точка 47, буква д), подточка ii), ще се изчислява въз основа на продължителността на съществуване на предприятието към момента на подаване на заявлението за помощ от предприятието.“

22. В точка 49 позоваването на точка 47, буква г) се заменя с „точка 47, буква д)“.

23. В точка 50, буква б) се вмъква следната бележка под линия:

„*Ако за лихвените плащания се прилага гратисен период, минималните лихвени проценти, определени в точка 50, буква б), трябва да бъдат спазвани и лихвите трябва да се начисляват от първия ден на гратисния период и трябва да се капитализират поне веднъж годишно. Срокът на договорите за заем ще остане ограничен до максимум шест години от момента на отпускане на заема, освен ако е модулиран в съответствие с точка 50, буква в) и общият размер на заемите на бенефициер, посочен в точка 50, буква д), няма да бъде надвишен.“

24. Връзката в бележка под линия 48 се заменя със следното:

„https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en“

25. В точка 50, буква в) се вмъква следната бележка под линия:

„*Вж. резюмето на съдебната практика във връзка с модулацията в точка 50, буква в), публикувано на уебсайта на ГД „Конкуренция“ на адрес https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_en.“

26. В точка 50, буква д), подточка i) се вмъква следната бележка под линия:

„*Когато бенефициерите на мярката са новосъздадени предприятия, които нямат три приключени годишни счетоводни отчета, приложимият таван, посочен в точка 50, буква д), подточка i), ще се изчислява въз основа на продължителността на съществуване на предприятието към момента на подаване на заявлението за помощ от предприятието.“

27. В точка 50, буква д), подточка ii) под се вмъква следната бележка под линия:

„*Когато бенефициерите на мярката са новосъздадени предприятия, които нямат записи за целия последен период от дванадесет месеца, приложимият таван, посочен в точка 50, буква д), подточка ii), ще се изчислява въз основа на продължителността на съществуване на предприятието към момента на подаване на заявлението за помощ от предприятието.“

28. В точка 50, буква д) подточка iii) се заменя със следното:

„iii) с подходяща обосновка, предоставена от държавата членка на Комисията (например във връзка с предизвикателствата, пред които е изправен бенефициерът по време на текущата криза)*, размерът на заема може да бъде увеличен, за да покрие нуждите от ликвидност от момента на предоставянето за следващите 12 месеца за МСП** и за следващите 6 месеца за големи предприятия. Когато големи предприятия трябва да предоставят финансови обезпечения за търговски дейности на енергийните пазари, размерът на заема може да бъде увеличен, за да покрие нуждите от ликвидност, произтичащи от тези дейности, за следващите 12 месеца. Нуждите от ликвидност, които вече са покрити от мерки за помощ по Временната рамка за COVID-19, не се покриват от мерки, приети съгласно настоящото съобщение. Нуждите от ликвидност следва да бъдат установени чрез самостоятелно сертифициране от страна на бенефициера***;

*Съответната обосновка може да се отнася до бенефициери, осъществяващи дейност в сектори, които са особено засегнати от преките или косвените последици от руската агресия, включително ограничителните икономически мерки, предприети от Съюза и неговите международни партньори, както и ответните мерки, предприети от Русия. Тези последици могат да включват прекъсване на веригите на доставки или неизвършени плащания от Русия или Украйна, повишена нестабилност на цените на енергийните пазари и свързани с това нужди от обезпечение, повишен риск от кибератаки или повишаване на цените на конкретни материали или суровини, засегнати от настоящата криза.

**Съгласно определението в приложение I към Общия регламент за групово освобождаване.

***Планът за ликвидност може да включва както оборотния капитал, така и инвестиционните разходи.

29. Точка 51 се заменя със следното:

„51. Освен съществуващите възможности, налични в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, и възможностите, изложени в настоящото съобщение, временната подкрепа би могла да облекчи изключително сериозните увеличения на цените на природния газ и електроенергията, към които предприятията може да не са в състояние да се адаптират или да се справят в краткосрочен план. Това би могло да смекчи последиците за предприятията и да им помогне да се справят с рязкото увеличение на разходите вследствие на настоящата криза. На фона на по-нататъшното намаляване на доставките на газ е важно също така да се запазят стимулите за намаляване на търсенето и постепенно предприятията да се подготвят за преминаване към намаляване на потреблението на газ. Понастоящем все още може да бъде необходима допълнителна подкрепа, за да се даде възможност да продължи дейността на енергоемките предприятия.

30. Точка 52 се заменя със следното:

„52. Комисията ще счита тази държавна помощ за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква б) от ДФЕС, при условие че са спазени следните условия:

- а. помощта е предоставена не по-късно от 31 декември 2022 г.;
- б. помощта може да бъде предоставена под формата на преки безвъзмездни средства, данъчни** и платежни предимства или други форми, като например подлежащи на възстановяване аванси, гаранции***, заеми**** и собствен капитал, при условие че общата номинална стойност на тези мерки не надхвърля приложимия максимален интензитет на помощите. всички използвани стойности трябва да бъдат в брутно изражение, тоест преди облагане с данъци или други такси;
- в. помощта, предоставена под формата на подлежащи на възстановяване аванси, гаранции, заеми или други подлежащи на възстановяване инструменти, могат да бъдат преобразувани в други форми на помощ, като например безвъзмездни средства, при условие че преобразуването се извършва най-късно до 30 юни 2023 г.;
- г. Помощта е предоставена въз основа на схема с прогнозен бюджет. Държавите членки могат да ограничат помощта до дейности, подкрепящи специфични икономически отрасли от особено значение за икономиката или за сигурността и устойчивостта на вътрешния пазар. Тези ограничения обаче трябва да бъдат разработени по-общо и да не водят до изкуствено ограничаване на потенциалните бенефициери;
- д. За целите на настоящия раздел допустимите разходи се изчисляват въз основа на увеличението на разходите за природен газ и електроенергия, свързани с руската агресия срещу Украйна. Максималните допустими разходи са произведението на броя единици природен газ и електроенергия, закупени от бенефициера***** от външни доставчици в качеството му на краен потребител***** между 1 февруари 2022 г. и най-късно 31 декември 2022 г. („допустим период“), и увеличението на цената, която бенефициерът плаща за потребявана единица (измерена например в EUR/MWh), което трябва да се изчисли като разликата между единичната цена, платена от бенефициера за даден месец от допустимия период, и два пъти (200 %) единичната цена, платена от бенефициера средно през референтния период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2021 г.*****. От 1 септември 2022 г. количеството природен газ и електроенергия, използвано за изчисляване на допустимите разходи, не трябва да надвишава 70 % от потреблението на бенефициера за същия период на 2021 г.;
- е. Общият интензитет на помощта за отделен бенефициер не превишава 30 % от допустимите разходи;
- ж. Общата помощ на предприятие не надвишава 2 милиона евро във всеки един момент;

- з. Предоставящият орган може да извърши авансово плащане на бенефициера, когато помощта е предоставена преди извършването на допустимите разходи. По този начин предоставящият орган може да разчита на приблизителни оценки на допустимите разходи, при условие че са спазени таваните на помощта, посочени в точка 52, букви е) и ж). От предоставящия орган се изисква да провери впоследствие съответните тавани въз основа на действително направените разходи и да възстанови всички плащания на помощ, надвишаващи тези тавани, не по-късно от шест месеца след края на допустимия период;
- и. Помощта, предоставена съгласно настоящата точка 52, може да се натрупва с помощта, предоставена съгласно раздел 2.1, при условие че не се надвишава общата сума от 2 милиона евро.

*Чрез дерогация, когато помощта се предоставя само след последваща проверка на удостоверителните документи на бенефициера и държавата членка реши да не включва възможността да бъдат отпуснати авансови плащания в съответствие с точка 52, буква з), помощта може да бъде предоставена до 31 март 2023 г., при условие че е спазен допустимият период, определен в точка 52, буква д).

**Ако помощта се предоставя под формата на данъчно предимство, данъчното задължение, по отношение на което се предоставя това предимство, трябва да е възникнало не по-късно от 31 декември 2022 г.

***Когато помощта се предоставя под формата на гаранции съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 47, буква з).

****Когато помощта се предоставя под формата на заеми съгласно настоящия раздел, се прилагат допълнителните условия по точка 50, буква ж).

*****Исклучително за целите на раздел 2.4 „бенефициер“ означава предприятие или правен субект, който е част от предприятие.

*****Както е демонстрирано от бенефициера, например въз основа на съответната сметка. Ще се отчита само крайното потребление — продажбите и собственото производство се изключват.

***** $(p(t) - p(\text{ref}) \cdot 2) \cdot q(t)$, където p е единичната цена, q — консумираното количество, ref — референтният период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2021 г., а t — съответният месец през периода от 1 февруари до 31 декември 2022 г.“

31. Точка 53 се заменя със следното:

„53. В някои случаи може да е необходима допълнителна помощ, за да се гарантира продължаването на икономическата дейност. За тази цел държавите членки могат да предоставят помощ, надхвърляща стойностите, изчислени съгласно точка 52, букви е) и ж), когато освен условията в точка 52, букви а)—д) и з) са спазени и следните условия:

- а. Бенефициерът е допустим, ако е „енергоемко предприятие“ по смисъла на член 17, параграф 1, буква а), част първа от Директива 2003/96/ЕО*, т.е. когато покупките на енергийни продукти (включително енергийни продукти, различни от природен газ и електроенергия) възлизат най-малко

на 3,0 % от производствената стойност**; при подходяща обосновка, която трябва да бъде предоставена от държавата членка на Комисията за целите на нейната оценка, производствената стойност може да бъде заменена с оборота;

- б. Бенефициерът е допустим, ако регистрира оперативни загуби***, при които увеличението на допустимите разходи, съгласно определението в точка 52, буква д), трябва да възлиза на най-малко 50 % от оперативните загуби през същия период;
- в. Общата помощ не надвишава 50 % от допустимите разходи и възлиза на максимум 80 % от оперативните загуби на бенефициера;
- г. Общият размер на помощта не надхвърля 25 милиона евро на предприятие във всеки един момент;
- д. За енергоемък бенефициер, извършващ дейност в един или повече сектори или подсектори, изброени в приложение I****, цялата помощ може да бъде увеличена до максимум 70 % от допустимите разходи и може да възлиза на максимум 80 % от оперативните загуби, понесени от бенефициера. Общият размер на помощта не може да надхвърля 50 милиона евро на предприятие във всеки един момент;
- е. Помощта по точка 53 може да се натрупва с помощта по раздел 2.1, при условие че не се надвишават таваните, посочени в точка 53, буква г) или д), в зависимост от това кой от тях е приложим.

*Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

**Въз основа на финансовите счетоводни отчети за календарната 2021 г. или на последните налични годишни отчети.

***Счита се, че предприятието има оперативни загуби, когато EBITDA (печалба преди лихви, данъци и амортизация, с изключение на еднократните обезценки) за допустимия период е отрицателна. Такива оперативни загуби следва да бъдат доказвани от бенефициера на месечна или тримесечна база, освен ако не е надлежно обосновано друго.

****Даден бенефициер ще се счита за извършващ дейност в сектор или подсектор, посочен в приложение I, съгласно класификацията на бенефициера в секторните национални сметки или ако една или няколко от дейностите, които той извършва и които са включени в приложение I, са генерирали повече от 50 % от неговия оборот или производствена стойност през референтния период.“

32. Вмъква се следният раздел:

„2.5. Помощ за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници, съхранение и възобновяема топлинна енергия от значение за REPowerEU

53а. Освен съществуващите възможности, налични в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, от съществено значение в контекста на военната агресия на Русия срещу Украйна и на плана REPowerEU* е да се ускори и увеличи наличността на енергията от възобновяеми източници по икономически ефективен начин с оглед на бързото намаляване на

зависимостта от внос на руски изкопаеми горива и ускоряването на енергийния преход. Държавната помощ за ускоряване на разгръщането на мощности от слънчева, вятърна и геотермална енергия, електроенергия и съхранение на топлинна енергия, възобновяема топлинна енергия, както и производството на водород от възобновяеми източници, биогаз и биометан от отпадъци и остатъци представлява подходящо, необходимо и целенасочено решение за намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива в настоящия контекст. С оглед на неотложната необходимост да се гарантира бързото изпълнение на проекти, които ускоряват внедряването на енергия от възобновяеми източници, съхранението и възобновяемата топлинна енергия, са оправдани за определен срок някои опростявания за изпълнението на мерките за подпомагане.

*COM/2022/230 final, 18.5.2022 г.

53б. Комисията ще счита за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС помощ за насърчаване на производството на електроенергия от възобновяеми източници, водород от възобновяеми източници, биогаз и биометан от отпадъци и остатъци, електроенергия и съхранение на топлинна енергия и възобновяема топлинна енергия, при условие че са изпълнени следните условия:

а. помощта се предоставя за едно от следните:

- i) производство на фотоволтаична или друга слънчева електроенергия;
- ii) производство на електроенергия от вятъра;
- iii) производство на геотермална енергия;
- iv) съхраняване на електроенергия или топлинна енергия;
- v) производството на топлинна енергия от възобновяеми източници, включително чрез термopомпи в съответствие с приложение VII към Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета*;
- vi) производството на водород от възобновяеми източници;
- vii) производството на биогаз и биометан от отпадъци и остатъци в съответствие с критериите на ЕС за устойчивост съгласно член 29 от Директива (ЕС) 2018/2001 и Регламент (ЕС) 2018/841**;

б. схемите за подпомагане могат да бъдат ограничени до една или няколко технологии по буква а), но не трябва да включват изкуствено ограничение или дискриминация (включително при предоставянето на лицензи, разрешителни или концесии, когато такива се изискват), като например ограничения по големина на проектите, местоположение или регионални аспекти или много специфични (под)видове технологии в рамките на една от технологиите, посочени в буква а);

в. помощта се предоставя под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на възстановяване аванси, заеми, гаранции или данъчни предимства;

- г. помощта се предоставя въз основа на схема с прогнозен обем и бюджет;
- д. помощта се предоставя най-късно до 30 юни 2023 г. и инсталациите трябва да бъдат завършени и пуснати в експлоатация в срок от 24 месеца след датата на предоставяне или 30 месеца след датата на предоставяне на помощта за разположени в морето вятърни инсталации, инсталации за възобновяем водород. Когато този срок не е спазен, 5 % от предоставената помощ трябва да бъдат върнати или тя да бъде намалена с 5 % за всеки месец след първото тримесечно закъснение и с 10 % за всеки месец закъснение след шестия месец, освен ако закъснението се дължи на фактори извън контрола на бенефициера на помощта и не е могло да бъде предвидено в разумни граници***;
- е. когато помощта се предоставя под формата на договори за текущи плащания на помощ, срокът на тези договори не трябва да надвишава 15 години, след като подпомаганата инсталация е започнала да функционира;
- ж. помощта се предоставя чрез конкурентна тръжна процедура, която е открита, ясна, прозрачна и недискриминационна, въз основа на обективни критерии, които са предварително определени и които свеждат до минимум риска от стратегическо наддаване. Най-малко 70 % от всички критерии за подбор, използвани за класиране на офертите, трябва да бъдат определени като помощ за единица опазване на околната среда**** или помощ за единица енергия;
- з. състезателната тръжна процедура не е задължителна, когато помощта се предоставя под формата на данъчни предимства, доколкото тя се предоставя по един и същ начин за всички допустими предприятия, извършващи дейност в един и същ сектор на стопанска дейност, които се намират в същото или подобно фактическо положение по отношение на целите или задачите на мярката за помощ. Освен това състезателната тръжна процедура не е задължителна, когато помощта, предоставена на предприятие за проект, не надвишава 20 млн. евро и бенефициерите на помощта са малки проекти, определени, както следва:
- i) за производство на електроенергия, съхраняване на електричество или топлинна енергия — проекти с инсталирана мощност под или равна на 1 MW;
  - ii) за технологии за производство на топлинна енергия и газ — проекти с инсталирана мощност или еквивалент под или равна на 1 MW;
  - iii) за производство на водород от възобновяеми източници — проекти с инсталирана мощност под или равна на 3 MW;
  - iv) за производство на биогаз и биометан от отпадъци и остатъци — проекти с инсталирана мощност под или равна на 25 000 тона годишно;
  - v) за проекти, които са 100 % собственост на МСП или на общности за възобновяема енергия, с инсталирана мощност, равна на 6 MW или по-малко;

- vi) за проекти, които са 100 % собственост на малки предприятия и микропредприятия или на общности за възобновяема енергия само за производството на вятърна енергия, проекти с инсталирана мощност, равна на 18 MW или по-малко.

Когато помощта за малки проекти не се предоставя в рамките на състезателна тръжна процедура, интензитетът на помощта не надвишава 45 % от общите инвестиционни разходи. Интензитетът на помощта може да бъде увеличен с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия, и с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия.

- и. Обемите на офериранията мощност или производство трябва да бъдат определени така, че да се гарантира, че тръжната процедура действително е състезателна. Държавата членка трябва да докаже правдоподобността на това, че оферираният обем ще съответства на потенциалната оферта за проекти. Това може да стане чрез позоваване на минали търгове, технологични цели в националния план в областта на енергетиката и климата***** или чрез въвеждане на предпазен механизъм в случай на риск от занижаване на броя на участниците в търговете. В случай на многократно занижаване на броя на участниците в състезателните тръжни процедури държавата членка трябва да въведе корективни мерки за всички бъдещи схеми, за които уведомява Комисията за същата технология;
- й. помощта трябва да бъде замислена така, че да се запазят ефективни оперативни стимули и ценови сигнали. Освен това помощта трябва да бъде замислена по начин, който взема предвид неочаквани печалби, включително във времена на изключително високи цени на електроенергията или природния газ, например чрез въвеждане на предварително определен механизъм за възстановяване на средства или като помощта се отпуска под формата на двупосочни договори за разлика*****;
- к. когато помощта се предоставя за производството на водород от възобновяеми източници, държавата членка трябва да гарантира, че водородът се произвежда от възобновяеми енергийни източници в съответствие с методиките, определени в Директива (ЕС) 2018/2001 за възобновяемите течни и газообразни горива от небиологичен произход;
- л. помощта по тази мярка не трябва да се комбинира с друга помощ за същите допустими разходи;
- м. помощ може да се предоставя за инвестиции, чиито дейности са започнали, считано от 20 юли 2022 г.; за проекти, започнали преди 20 юли 2022 г., помощ може да бъде предоставена, ако е необходимо значително да се ускори или разшири обхватът на инвестицията. В такива случаи са допустими само допълнителните разходи, свързани с усилията за ускоряване или с разширения обхват;
- н. помощта трябва да подтиква бенефициера да осъществи инвестиция, която той не би осъществил или би извършил по ограничен или различен начин без помощта. Комисията счита, че предвид изключителните икономически предизвикателства, пред които са изправени предприятията поради

настоящата криза, обикновено при липса на помощ бенефициерите биха продължили дейността си без промени, при условие че продължаването на дейностите им без промени не води до нарушение на правото на Съюза;

- о. държавата членка трябва да гарантира спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди.

*Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

**Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1).

***Сред тези фактори могат да са например задължителните ограничителни мерки, наложени на населението поради пандемия, или прекъсване във веригата на доставки по света на необходимото оборудване за проектите. Сред тези фактори обаче не са закъсненията при получаването на необходимите разрешения за проекта.

****Например EUR на тон намаление на CO₂.

*****Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

*****Договорът за разлика дава право на бенефициера да получи сума, равна на разликата между фиксирана „цена на упражняване“ и референтна цена, например пазарна цена за единица продукция. Договорите за разлика могат също да предвиждат възстановяване на средства от бенефициерите на данъкоплатците или потребителите за периоди, в които референтната цена надвишава цената на упражняване.

33. Вмъква се следният раздел:

„2.6 Помощ за декарбонизация на промишлените производствени процеси чрез електрификация и/или използване на водород от възобновяеми източници и водород от електролиза на вода, отговарящ на определени условия, и за мерки за енергийна ефективност

53в Освен съществуващите възможности, налични в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС, държавната помощ за улесняване на инвестициите в декарбонизацията на промишлените дейности, по-специално чрез електрификация и технологии, използващи водород от възобновяеми източници и водород от електролиза на вода, отговарящ на условията по точка 53г, буква з), както и инвестиции в мерки за енергийна ефективност в промишлеността, представлява подходящо, необходимо и целенасочено решение за намаляване на зависимостта от вносни изкопаеми горива в контекста на руската военна агресия срещу Украйна. С оглед на спешната необходимост от ускоряване на този процес за бързо осъществяване на такива инвестиции са оправдани някои опростявания.

53г Комисията ще счита за съвместима с вътрешния пазар въз основа на член 107, параграф 3, буква в) от ДФЕС помощта за инвестиции, водещи до i) значително намаляване на емисиите на парникови газове от промишлени дейности, които понастоящем използват изкопаеми горива като енергиен източник или суровина, или ii) значително намаляване на потреблението на енергия в промишлените дейности и процеси, при условие че са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а. помощта се предоставя въз основа на схема с прогнозен бюджет;
- б. максималният размер на индивидуалната помощ, която може да бъде предоставена на предприятие, по принцип не трябва да надвишава 10 % от целия наличен бюджет за такава схема. При наличие на подходяща обосновка, предоставена от държавата членка на Комисията, Комисията може да приеме схеми, които предвиждат отпускането на индивидуални помощи, надвишаващи 10 % от целия наличен бюджет за схемата;
- в. помощта се предоставя под формата на преки безвъзмездни средства, подлежащи на възстановяване аванси, заеми, гаранции или данъчни предимства;
- г. инвестицията трябва да дава възможност на бенефициера да извърши едното или и двете от следните действия:
  - i) да намали с най-малко 40 % в сравнение с положението преди помощта преките емисии на парникови газове от своята промишлена инсталация, която понастоящем използва изкопаеми горива като енергиен източник или изходна суровина, чрез електрификация на производствените процеси или използване на водород от възобновяеми източници и водород от електролиза на вода, отговарящ на условията по буква з) по-долу, за замяна на изкопаемите горива; за целите на проверката на намаляването на емисиите на парникови газове следва да се вземат предвид и действителните емисии от изгарянето на биомаса;*
  - ii) да намали с най-малко 20 % в сравнение с положението преди отпускането на помощта потреблението на енергия в промишлените инсталации във връзка с подпомаганите дейности;**
- д. що се отнася до инвестициите, свързани с дейности, обхванати от схемата за търговия с емисии (СТЕ), помощта води до намаляване на емисиите на парникови газове на инсталацията бенефициер под съответните референтни стойности за безплатно разпределяне на квоти, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията***;
- е. помощта не трябва да се използва, за да се финансира увеличение на общият производствен капацитет на бенефициера;
- ж. когато помощта се предоставя за инвестиция за декарбонизация в промишлеността, включваща употребата на водород от възобновяеми източници, държавата членка трябва да гарантира, че използваният водород се произвежда от възобновяеми енергийни източници в

съответствие с методиките, определени в Директива (ЕС) 2018/2001 за възобновяемите течни и газообразни горива от небиологичен произход;

з. инвестиция за декарбонизация в промишлеността, включваща употребата на водород, произведен от електроенергия, в един от следните случаи:

i) водородът се произвежда само в часове, в които пределният производствен агрегат в тръжната зона, където се намира електролизаторът в периодите за уреждане на дисбалансите, през които електролизаторът консумира, е централа за производство на електроенергия без изкопаеми горива. Водород, произведен в часове, в които пределният производствен агрегат в тръжната зона, където се намира електролизаторът в периодите за уреждане на дисбалансите, през които електролизаторът консумира, е централа за производство на електроенергия от възобновяеми източници, не може да се брой втори път съгласно настоящия раздел.

ii) като алтернатива водородът се произвежда от електроенергия, получена от мрежата, а електролизаторът произвежда водород за определен брой часове пълно натоварване, равен или по-малък от броя часове, през които пределната цена на електроенергията в тръжната зона е била определена от инсталации, произвеждащи електроенергия без изкопаеми горива, различна от възобновяеми източници;

iii) като алтернатива държавата членка трябва да гарантира, че използваният водород от електролиза на вода постига намаление на емисиите на парникови газове през целия жизнен цикъл с най-малко 70 % спрямо използваното за сравнение изкопаемо гориво от 94g CO₂eq/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂) и че произхожда от източници, които не съдържат изкопаеми горива. Методът за изчисляване на емисиите на парникови газове, разпределени за електроенергията, не следва да води до увеличаване на потреблението на изкопаеми горива в съответствие с целите на REPowerEU. Само дялът на произведения водород, съответстващ на средния дял на електроенергията от инсталации за производство на електроенергия без изкопаеми горива, различни от централи за производство на електроенергия от възобновяеми източници, в държавата на производство, измерен две години преди въпросната година, може да се използва за целите на настоящия раздел.

и. помощта се предоставя до 30 юни 2023 г. и зависи от условието инсталацията или оборудването, което ще бъде финансирано от инвестицията, да бъде завършено и пуснато в пълна експлоатация в срок от 24 месеца след датата на предоставяне или в срок от 30 месеца след датата на предоставяне на помощта за инвестиции, свързани с използването на водород от възобновяеми източници и водород, отговарящ на условията по буква з). Когато срокът за завършване и пускане в експлоатация не е спазен, 5 % от предоставената помощ трябва да бъдат върнати или тя да бъде намалена с 5 % за всеки месец закъснение след първото тримесечно закъснение и с 10 % за всеки месец закъснение след шестия месец, освен ако закъснението се дължи на фактори извън контрола на бенефициера на помощта и не е могло да бъде предвидено в разумни граници****. Когато

крайният срок за завършване и пускане в експлоатация е спазен, помощта под формата на възстановяеми аванси може да се преобразува в безвъзмездни средства; в противен случай подлежащият на възстановяване аванс се връща на равни годишни вноски в срок от пет години след датата на предоставяне на помощта;

- й. помощ може да се предоставя за инвестиции, чиито дейности са започнали, считано от 20 юли 2022 г.; за проекти, започнали преди 20 юли 2022 г., помощ може да бъде предоставена, ако е необходимо значително да се ускори или разшири обхватът на инвестицията. В такива случаи са допустими само допълнителните разходи, свързани с усилията за ускоряване или с разширения обхват;
- к. помощта не трябва да се предоставя само за да бъдат спазени приложимите стандарти на Съюза*****;
- л. помощта трябва да подтиква бенефициера да осъществи инвестиция, която той не би осъществил или би извършил по ограничен или различен начин без помощта. Комисията счита, че предвид изключителните икономически предизвикателства, пред които са изправени предприятията поради настоящата криза, обикновено при липса на помощ бенефициерите биха продължили дейността си без промени, при условие че продължаването на дейностите им без промени не води до нарушение на правото на Съюза;
- м. допустимите разходи са разликата между разходите по подпомагания проект и икономите на разходи или допълнителните приходи в сравнение със ситуацията при липса на помощ за целия жизнен цикъл на инвестицията;
- н. интензитетът на помощта не трябва да превишава 40 % от допустимите разходи. Интензитетът на помощта може да се увеличи с 10 процентни пункта за помощи, предоставени на средни предприятия, и с 20 процентни пункта за помощи, предоставени на малки предприятия. Интензитетът на помощта може също така да бъде увеличен с 15 процентни пункта за инвестиции, водещи до намаляване на преките емисии на парникови газове с поне 55 % или на потреблението на енергия с поне 25 % в сравнение със ситуацията преди отпускането на инвестицията*****;
- о. като алтернатива на изискванията, посочени в букви м) и н), инвестиционната помощ може да бъде предоставена чрез конкурентна тръжна процедура, която е открита, ясна, прозрачна и недискриминационна, въз основа на обективни критерии, които са предварително определени и които свеждат до минимум риска от стратегическо наддаване. Най-малко 70 % от всички критерии за подбор, използвани за класиране на офертите, трябва да бъдат определени като помощ за единица опазване на околната среда (например EUR за тон намален CO₂ или EUR за единица спестена енергия). Бюджетът, свързан с тръжната процедура, трябва да бъде правнообвързващо ограничение в смисъл, че може да се очаква, че не всички оференти ще получат помощ;
- п. схемата трябва да бъде замислена по начин, който взема предвид неочаквани печалби, включително във времена на изключително високи

цени на електроенергията или природния газ, например чрез въвеждане на предварително определен механизъм за възстановяване на средства;

р. помощта по настоящия раздел не трябва да се комбинира с друга помощ за същите допустими разходи.“

*Намалението на преките емисии на парникови газове трябва да се измерва спрямо средните преки емисии на парникови газове, генерирани през петте години, предхождащи заявлението за помощ (средни годишни емисии).

**Намалението на потреблението на енергия трябва да се измерва спрямо потреблението на енергия, отчетено през петте години, предхождащи заявлението за помощ (средно годишно потребление).

***Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията от 12 март 2021 г. за определяне на преразгледани стойности на показателите за безплатното разпределяне на квоти за емисии за периода 2021—2025 г. съгласно член 10а, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 87, 15.3.2021 г., стр. 29).

****Сред тези фактори могат да са например задължителните ограничителни мерки, наложени на населението поради пандемия, или прекъсване във веригата на доставки по света на необходимото оборудване за проектите. Сред тези фактори обаче не са закъсненията при получаването на необходимите разрешения за проекта.

*****Съгласно определението в точка 19(89) от Съобщението на Комисията — Насоки относно държавната помощ за опазване на климата, околната среда и енергетиката за 2022 г. (ОВ С 80, 18.2.2022 г., стр. 1).

*****Намалението на преките емисии на парникови газове или на потреблението на енергия трябва да се измерва спрямо средните преки емисии на парникови газове или потреблението на енергия, възникнали през петте години, предхождащи заявлението за помощ (средни годишни емисии/потребление на енергия).“